

پاورپوینٹ پودمان

پوسٹاک

کاروفناوری ہفتم

برخی از شایستگی هایی که در این پودمان به دست می آورید:

آموزش و کاربرد مهارت هایی مانند انجام کارهای گروهی، تفکر انتقادی، پرسش گری و ...؛
آشنایی با برخی از مفاهیم صنایع پوشاک انواع دوخت دستی، ماشین دوخت، ترسیم الگو و ...؛
آشنایی با برخی مشاغل صنایع پوشاک؛
گزینش درست پوشاک شخصی.

ابزارهای دوخت

بشکاف: برای باز کردن جادکمه و شکافتن درزهاست
جاسوزنی: برای قرار دادن سوزن دوخت یا ته گرد استفاده می شود بهتر است دارای آهن ربا باشد
سنجاق قفلی: برای رد کردن کش یا وصل قسمت های دوخته شده لباس استفاده می شود.
زیپ: زیپ ها با طول ۲۰ سانتی متر برای شلوار و دامن و با طول ۵۰ سانتی متر مناسب پیراهن است (دنده ۳ برای دامن و دنده ۴ برای شلوار)
انگشتانه: برای حفاظت از انگشتان در هنگام دوخت الزامی است.

دکمه: دکمه ها به دو گروه پایه دار و بدون پایه دو یا چهار سوراخ دوخت تقسیم می شوند.

دکمه فشاری دوختنی: دکمه فشاری معمولاً از جنس فلز یا نایلون است (نام دیگر آن دکمه قابلمه ای است). دارای دو بخش تویکی و حفره ای است

قزن قفلی: قزن قفلی برای بستن لبه های نزدیک یا روی هم آمده به کار می رود. دارای دو بخش قلاب و حلقه است

نکات ایمنی

- هرگز برای پاره کردن نخ از دندان یا دست استفاده نکنید، زیرا باعث آسیب رسیدن به بدن می شود.
- از وارد کردن سوزن به دهان خودداری کنید، زیرا امکان آلودگی وجود دارد.
- بهتر است کف اتاق کار با کفپوش های قابل شست و شو مانند موزائیک پوشانده شود. تا شست و شوی کف و جمع آوری سنجاق و سوزن از روی آن آسان باشد.
- هرگز از کفپوش مانند فرش یا موکت در اتاق کار یا کارگاه استفاده نکنید، زیرا سوزن و سنجاق روی فرش به صورت عمودی می ایستند.
- اتاق کار باید از نور کافی برخوردار باشد، از نورهای خیره کننده پرهیز کنید.
- به منظور جلوگیری از انتقال هرگونه بیماری مسری از طریق سوزن، نکات ایمنی و بهداشتی را رعایت کنید.

کار کلاسی

انواع دوخت های دستی

با هم اندیشی در گروه، در جاهای خالی جدول نام هر کدام از دوخت های دستی را بنویسید.

 suherfe.blog.ir			
پس دوزی	کوک ساده شلال	بخیه درشت	پشت بخیه ریز
			
دندان موشی	دوخت ماشینی	پس دوزی ریز	زیگزاگ

جواب

جواب در سایت

کار کلاسی

دوخت قزن قفلی دامن و شلوار

۱ - قلاب قزن قفلی را روی لباس قرار دهید و هر سوراخ را با چند دوخت پشت سرهم بدوزید شکل ۱۰ - ۱۶

۲ - محل قرار گرفتن قلاب را روی لباس با سوزن ته گرد ثابت کنید و چند دوخت پشت سر هم آن را بدوزید شکل ۱۰ - ۱۷

کار کلاسی

دوخت دکمه فشاری دوختنی قابلمه ای

۱ - طرف توپکی را روی پارچه قرار دهید و داخل هر سوراخ را پشت سرهم بدوزید

شکل ۱۸ - ۱۰

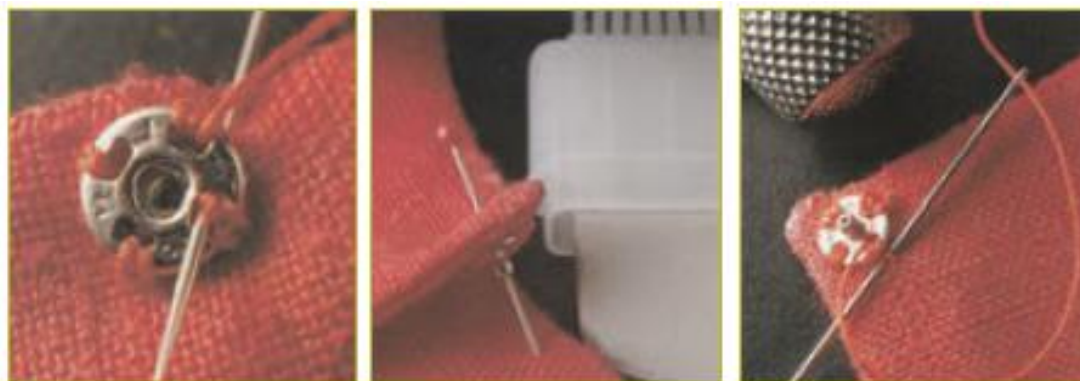
۲ - دو لبه لباس را روی هم گذاشته با سوزن ته گرد محل دوختن بخش حفره ای دکمه را

علامت گذاری کنید

شکل ۱۹ - ۱۰

۳ - هر چهار سوراخ بخش حفره ای را بدوزید

شکل ۲۰ - ۱۰

شکل ۲۰ - ۱۰

شکل ۱۹ - ۱۰

شکل ۱۸ - ۱۰

کار کلاسی

دوخت دکمه

۱ - قطر دکمه را اندازه گیری کنید

شکل ۲۱-۱۰

۲ - جادکمه دوخته شده را با قرار دادن سوزن ته گرد در انتهای آن و با استفاده از بشکاف باز

کنید شکل ۲۲-۱۰

۳ - محل دوخت دکمه را روی لباس علامت گذاری کنید شکل ۲۳-۱۰

۴ - اگر دکمه بدون پایه است یک چوب کبریت روی آن قرار دهید و دکمه را پایه دار کنید

شکل ۲۴-۱۰

۵ - اگر دکمه پایه دار است، روش دوخت دکمه پایه دار را اجرا کنید شکل ۲۵-۱۰

ب - اندازه گیری دکمه کروی

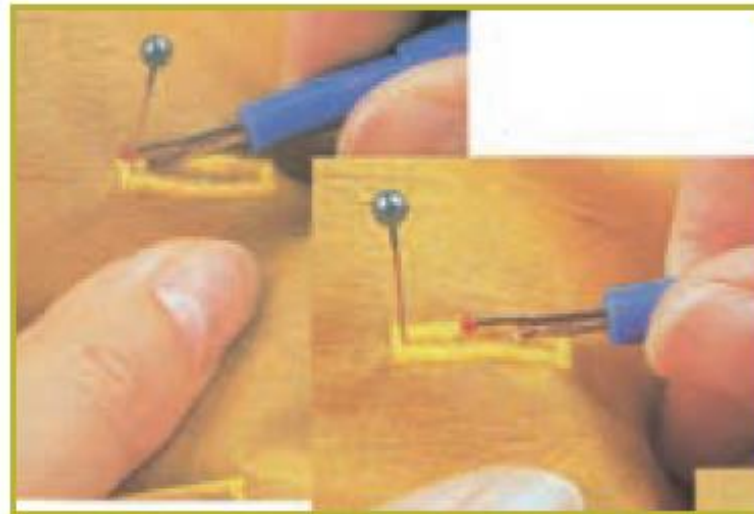
الف - اندازه گیری دکمه صاف

شکل ۲۱-۱۰

مراحل دوخت دکمه

شکل ۱۰-۲۳

شکل ۱۰-۲۲

شکل ۱۰-۲۵

شکل ۱۰-۲۴

کار کلاسی

دوخت جا دکمه بندینک نخ

- ۱ - سوزن را با نخ رنگ مناسب، دولا نخ کرده و به اندازه قطر دکمه یک حلقه ایجاد کنید
شکل ۲۶-۱۰
- ۲ - سوزن را دور پایه بندینک ایجاد شده حلقه کنید
شکل ۲۷-۱۰
- ۳ - دور حلقه را به روش دندان موشی بدوزید
شکل ۲۸-۱۰
- ۴ - در پایان دوخت جادکمه بندینکی، نخ دوخت را محکم کاری کنید (کور کنید)
شکل ۲۹-۱۰

اتو کردن لباس

اتو کردن برای جلوه بخشیدن به لباس به اندازه دوخت مهم است. اتو کردن خوب و دقت در آن، لباس را خوش دوخت نشان می دهد. در اتو کردن لباس به موارد زیر توجه کنید:

۱ - اتو و میز اتو را نزدیک ماشین دوخت قرار دهید تا پس از دوختن هر درز، بتوانید بلافاصله آن را اتو کنید.

۲ - بعد از گرم شدن اتو، با سرانگشت یک قطره آب به کف آن بچکانید، اگر آب بدون بخار شدن در سطح فلز پخش شد، دمای اتو پایین تر از 150°C است اگر آب بلافاصله تبخیر شد دمای اتو حدود $180 - 200^{\circ}\text{C}$ می باشد.

۳ - آب پاشیدن بر روی پارچه هنگام اتوکاری باعث براق شدن یا کش آمدن پارچه می شود.

نکات ایمنی

- هنگام استفاده از اتو به مراقبت های مهم ایمنی زیر دقت کنید:

- پس از پایان کار، اتو را از پریز برق بیرون بکشید تا کاملاً سرد شود. سپس آن را جمع کنید و در جای محفوظ قرار دهید.

- هرگز کف اتو را با اشیای تیز مانند کارد، قیچی و.. تمیز نکنید؛ زیرا سطح صیقلی آن ناصاف می شود.

- روی قزن قفلی، دکمه فشاری و انواع دکمه را هرگز اتو نزنید؛ زیرا باعث خرابی کف اتو می شود.

- قبل از وصل کردن اتو به جریان برق از سلامت سیم و پریز مطمئن شوید.

- تماس دست مرطوب با سیم و پریز برق باعث برق گرفتگی می شود.

- عمل اتو زدن، حتماً باید در روز و در اتاق کاملاً روشن انجام شود؛ زیرا در شب، علاوه بر آنکه فشار زیادی به شبکه برق کشور تحمیل می شود، باعث می گردد لکه های برق افتادگی پارچه و همچنین چروک های ریز آن از چشم پنهان بماند.

کار کلاسی

اتو کردن یک پیراهن

یک پیراهن را قبل از خشک شدن کامل با رعایت نکات ایمنی اتو بزنید.

ب – درز زیر آستین را بکشید و اتو کنید، به طوری که خط روی آستین به خوبی اتو شود.

ب – مع را از سمت رو اتو کنید.

الف – پشت پایه یقه و سپس داخل پایه یقه را اتو کنید. آنگاه یقه را از دو سمت اتو کنید.

ج – پس از اتمام اتوکنشی، پیراهن را آویزان کنید.

ث – پیراهن را صاف روی میز پهن کنید. سپس سرتاسر جلو را اتو کنید. فاصله بین دکمه ها را مطابق شکل اتو کنید.

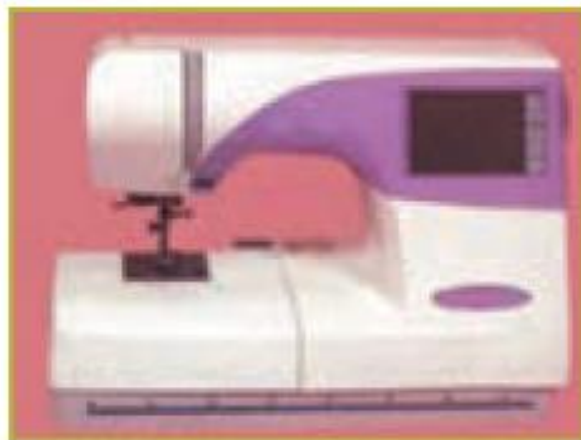
ت – پیراهن را از سمت پشت، روی میز پهن کنید. بیلی سطح لباس را اتو کنید.

شکل ۳۰-۱- مراحل اتو کردن

دوخت ماشینی

پس از مشاهده مراحل راه اندازی ماشین دوخت، مراحل نخ کردن ماشین، انواع ماسوره و جا انداختن آن، تنظیم کشش نخ و مراحل دوخت با پایه ساده در نرم افزار، کارکلاسی زیر را انجام دهید.

در شکل زیر نمونه هایی از ماشین دوخت آورده شده است.

ب - پیشرفته دیجیتالی

ب - همه کاره

الف - ساده

شکل ۳۱-۱ - نمونه هایی از ماشین دوخت

نکات ایمنی

هنگام استفاده از ماشین های دوخت برقی، لازم است به مراقبت های مهم ایمنی زیر توجه کنید:

- وقتی ماشین دوخت در حال استفاده نیست نباید دو شاخه آن در پریز برق باشد. حتماً پس از اتمام کار دو شاخه را از پریز خارج کنید.
- هنگام بالا و پایین رفتن سوزن، کاملاً مواظب باشید؛ به طوری که هنگام دوخت به ماشین دوخت توجه کنید.
- هیچ شیء سنگینی را روی پدال ماشین دوخت قرار ندهید؛ زیرا چرخ به طور غیر ارادی به کار می افتد و ممکن است پدال یا موتور بسوزد.
- وقتی برای اولین بار از ماشین دوخت استفاده می کنید، یک تکه پارچه باطله، زیر پایه دوخت آن قرار دهید و ماشین دوخت را بدون نخ، چند دقیقه به کار اندازید. چنانچه روغنی از آن نشت کرد، آن را پاک کنید.

نکات ایمنی

- اگر سیم یا دو شاخه ماشین دوخت خراب است از آن استفاده نکنید. اگر ماشین دوخت خوب کار نمی کند، اگر زمین خورده ا صدمه دیده یا در آب افتاده است، هرگز از آن استفاده نکنید و برای آزمایش، تعمیر یا رفع اشکالات مکانیکی یا فنی به نزدیک ترین نمایندگی مجاز یا مرکز سرویس مراجعه کنید.
- زمانی که جریان هوا به راحتی داخل ماشین دوخت نمی شود، هرگز از ماشین دوخت استفاده نکنید. مجاری ورود هوا به داخل ماشین دوخت و پدال را از تجمع پرز، گرد و غبار و تکه های پارچه، باز و پاکیزه نگه دارید.
- برای بیرون آوردن دو شاخه از پرز، سیم را نکشید؛ دو شاخه را با انگشت بگیرید و بیرون بیاورید.
- انگشتان را از تمام قطعات متحرک دور نگه دارید، به خصوص مواظب انگشتان خود در اطراف سوزن باشید.
- از سوزن خم شده استفاده نکنید.
- هنگام دوخت، پارچه را فشار ندهید یا نکشید.

نکات ایمنی

- هنگام نخ کردن سوزن، تعویض سوزن، نخ کردن یا تعویض ماسوره، تعویض پایه یا کارهای دیگر، ابتدا کلید اصلی ماشین دوخت را خاموش کنید.
- مطابق دستورالعمل دفترچه راهنمای ماشین دوخت پس از هر ۱۵ تا ۲۰ ساعت کار با آن، یک قطره روغن در محل گردش قلاب بریزید، دقت کنید هنگام روغن کاری دو شاخه اصلی را از پریز بیرون بکشید.

دلایل شکستن سوزن دوخت که باید از آن ها پرهیز کرد:

- ۱ ضخامت پارچه با نوع سوزن هماهنگ نباشد.
- ۲ پیچ نگهدارنده سوزن محکم بسته نشده باشد.
- ۳ در اتمام کار، پارچه از زیر پایه با فشار کشیده شود.
- ۴ نوک سوزن خم شده باشد.

شروع به دوخت با ماشین دوخت

۱- با $1/5$ سانتی متر فاصله از لبه پارچه، سوزن را داخل پارچه کرده ابتدای دوخت را محکم کنید.
شکل ۱۰-۳۲

۲- سپس به دوخت ادامه دهید، انتهای دوخت را محکم کنید شکل ۱۰-۳۳

۳- انتهای دو نخ را با قیچی جدا کنید شکل ۱۰-۳۴

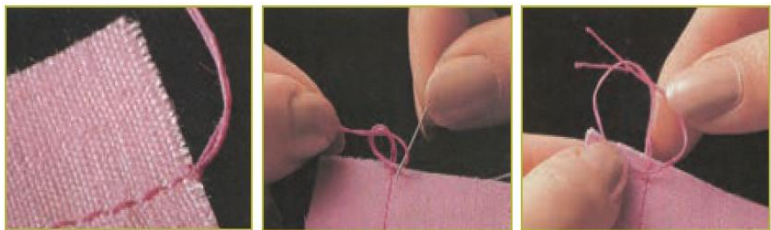
۴- در پایان دوخت، انتهای دو نخ را از داخل حلقه ایجاد شده رد کنید شکل ۱۰-۳۵
با سوزن حلقه را به پایین حرکت دهید، دو نخ را بکشید شکل ۱۰-۳۶
گره در انتهای کار محکم می شود شکل ۱۰-۳۷

شکل ۱۰-۳۴

شکل ۱۰-۳۳

شکل ۱۰-۳۲

شکل ۱۰-۳۶

شکل ۱۰-۳۵

کار کلاسی

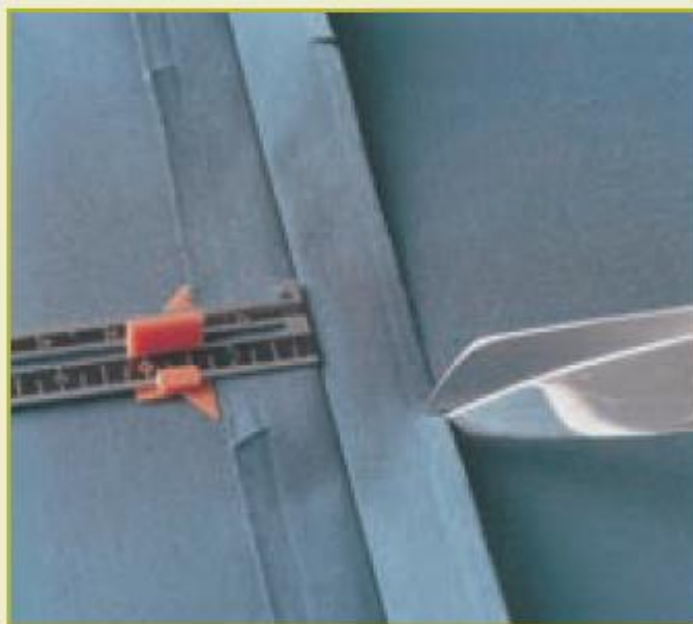
دوخت پاکدوزی ساده

از خط درز به اندازه $1/5$ سانتی متر اندازه گرفته به فاصله 10 سانتی متر لبه اضافی را چرت بزنید شکل $38-10$

لبه زاپاس را با دوخت ساده بدوزید، سپس لبه زاپاس را با قیچی زیگزاک قیچی کنید
شکل $39-10$

شکل $39-10$

شکل $38-10$

کار کلاسی

دوخت پاکدوزی برگردان دوزی

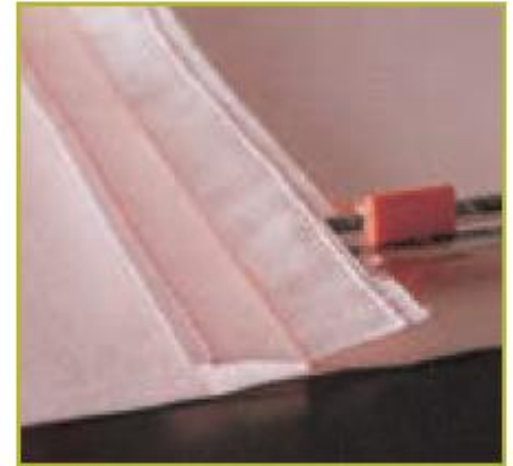
- از لبه زاپاس با فاصله ۳ میلی متر از لبه را با دوخت ساده بدوزید شکل ۴۰ - ۱۰
لبه دوخته شده را تا کرده و اتو بزنید شکل ۴۱ - ۱۰
لبه تا شده را با دوخت ساده بدوزید شکل ۴۲ - ۱۰

شکل ۴۲-۱۰

شکل ۴۱-۱۰

شکل ۴۰-۱۰

کار کلاسی

روش های شکافتن دوخت ساده

روش اول

- ۱ - نخ درز دوخته شده را به وسیله بشکاف بکشید تا نخ های پارچه پاره شود شکل ۴۳ - ۱۰
- ۲ - یکبار نخ را از رو و دوباره نخ را از زیر پارچه بکشید شکل ۴۴ - ۱۰

روش دوم:

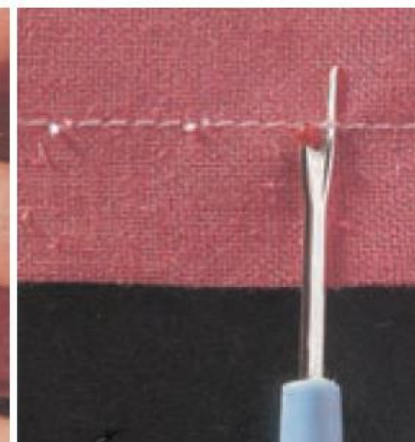
درز را باز کرده و از وسط، به وسیله بشکاف درز دوخته شده را باز کنید شکل ۴۵-۱۰

شکل ۴۵-۱۰

شکل ۴۴-۱۰

شکل ۴۳-۱۰

کار کلاسی

دوخت رو بالشی

ابزار و مواد مورد نیاز: خط کش، متر، سوزن ته گرد، سوزن دوخت دستی و ماشین دوخت، نخ دوخت، ماشین دوخت، اتو بخار، قیچی برش، پارچه مناسب روبالشی، میل خیاطی، کاغذ الگو و در صورت نیاز نمونه بالش شکل ۴۶ - ۱۰

شکل ۴۶-۱۰- ابزار و مواد مورد نیاز برای دوخت روبالشی

مراحل کار:

۱- با توجه به نوع بالش برای کودکان یا بزرگسالان از روی جدول اندازه های مورد نظر را انتخاب کنید.

۲- در صورتی که نمی خواهید از جدول استاندارد بالش استفاده کنید، مطابق شکل های ۴۷ - ۱۰ و ۴۸ - ۱۰ می توانید با متر نواری طول و عرض بالش مورد نظر را اندازه بگیرید.

۳- همان طور که در شکل ۴۹ - ۱۰ ملاحظه می کنید، لبه های این رو بالشی، به اندازه ۱۰ سانتی متر، دولای پارچه روی هم قرار می گیرد لبه های روبالشی دکمه خور نیست.

جدول ۱-۲- اندازه های استاندارد بالش

اندازه استاندارد برای بزرگسالان		اندازه استاندارد برای کودکان	
عرض (سانتی متر)	طول (سانتی متر)	عرض (سانتی متر)	طول (سانتی متر)
۵۰	۷۰	۳۰	۴۵
		۴۰	۶۰
		۴۵	۶۵
		۴۵	۷۰

شکل ۴۹-۱۰- قرار گیری لبه های بالش

شکل ۴۸-۱۰- اندازه گیری عرض بالش

شکل ۴۷-۱۰- اندازه گیری طول بالش

- ۴- روی کاغذ الگو به اندازه عرض مورد نظر و طول روبالشی به اضافه ۲۰ سانتی متر اندازه روی هم گرد لبه های روبالشی به اضافه مقدار دولای پارچه (رسم کنید) شکل ۵۰ - ۱۰
- ۵- با در نظر گرفتن ۲/۵ سانتی متر جا درز، اطراف پارچه را برش بزنید می توانید برای دو قسمت رو و پشت پارچه از دو رنگ یا طرح متفاوت استفاده کنید شکل ۵۱ - ۱۰
- ۶- درز تکه های رو و پشت روبالشی در صورتی که جدا هستند را با سوزن ته گرد به یکدیگر وصل کنید شکل ۵۲ - ۱۰
- ۷- درزهای طولی و عرضی پارچه را به جزء دهانه رو بالشی از قسمت روی پارچه به یکدیگر بدوزید شکل ۵۳ - ۱۰
- ۸- پس از خارج کردن سوزن های ته گرد، اضافی جا درز را قیچی کنید و درز را اتو کنید شکل ۵۴ - ۱۰
- ۹- پارچه را به طرف پشت برگردانید شکل ۵۵ - ۱۰

شکل ۵۲-۱۰

شکل ۵۱-۱۰

شکل ۵۰-۱۰

شکل ۵۵-۱۰

شکل ۵۴-۱۰

شکل ۵۳-۱۰

- ۱۰ - به اندازه ۱/۵ سانتی متر درزها را بدوزید (دوخت فرانسوی) و اتو کنید شکل ۵۶-۱۰
- ۱۱ - لبه روبالشی را به اندازه ۱ سانتی متر تا کرده، اتو کنید شکل ۵۷-۱۰
- ۱۲ - مجدداً لبه روبالشی را به اندازه ۱۰ سانتی متر تا کرده با سوزن ته گرد یا کوک ساده ثابت نگه داشته و اتو کنید شکل ۵۸-۱۰
- ۱۳ - لبه تا شده را با ماشین دوخت بدوزید شکل ۵۹-۱۰
- ۱۴ - پس از خارج کردن سوزن های ته گرد، روبالشی را به طرف روی پارچه برگردانید و اتو کنید شکل ۶۰-۱۰
- ۱۵ - روبالشی را روی بالش بکشید شکل ۶۱-۱۰

نکات ایمنی

فراموش نکنید همیشه در جاهایی که از سوزن ته گرد استفاده کرده اید، پس از اتمام کار آن ها را خارج کنید.

شکل ۵۸-۱۰

شکل ۵۷-۱۰

شکل ۵۶-۱۰

شکل ۶۱-۱۰

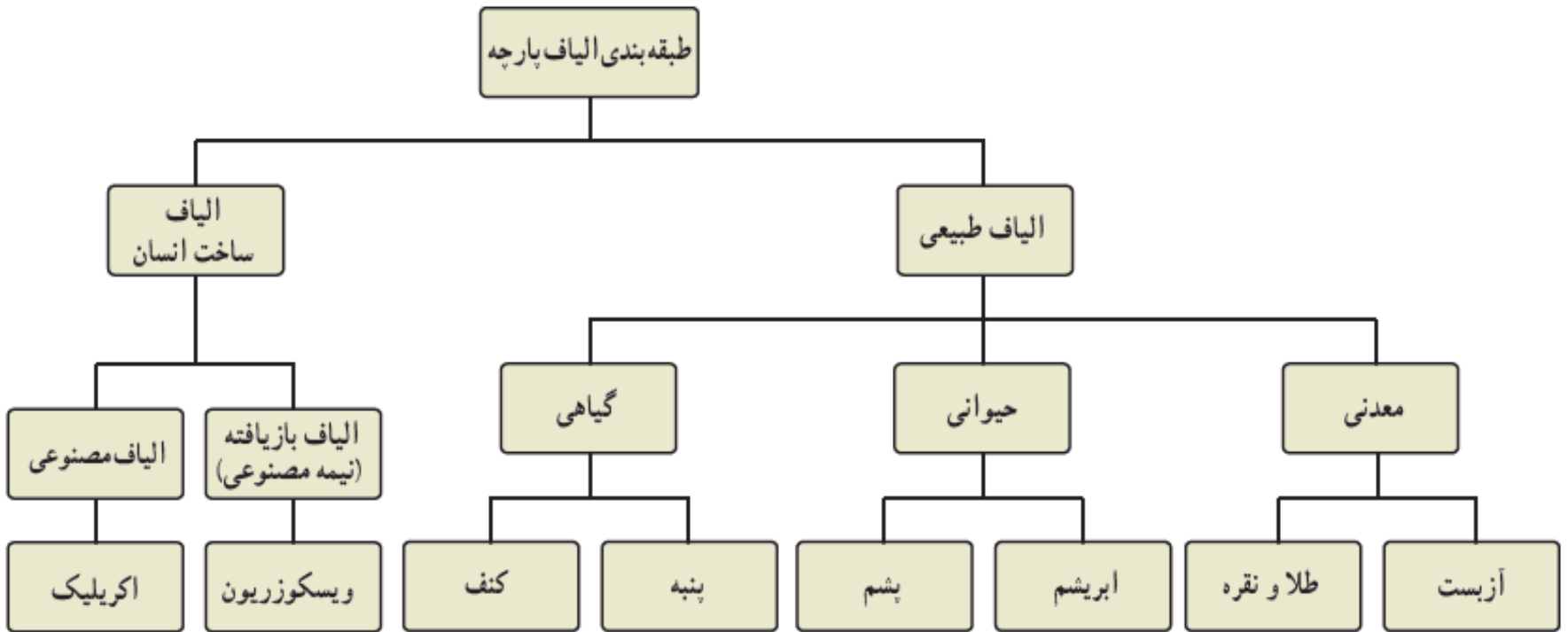
شکل ۶۰-۱۰

شکل ۵۹-۱۰

شناسایی الیاف مورد استفاده در پارچه لباسی

الیاف ماده اولیه بافت پارچه است. آشنایی با نوع خواص الیاف در تولید پوشاک نقش بسزایی دارد. در نمودار ۱-۱۰ طبقه بندی الیاف پارچه آورده شده است.

نمودار ۱-۱۰ - طبقه بندی الیاف پارچه

در شکل تصاویری از انواع پارچه ها آورده شده است.

ب - پارچه بشمی

ب - پارچه کنفی

الف - پارچه بنه‌ای

ج - پارچه اکریلیک

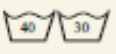

ت - پارچه ویسکوزیون

ت - پارچه ابریشمی

نگه داری پوشاک

جدول ۳-۱۰- علائم بین المللی پوشاک

						
شست‌وشو با آب مجاز نیست.	فقط شست‌وشوی دستی مجاز است.	ملایم	گرم	جوش		
مفهوم تست با شماره‌های درون آن این است که لباس را می‌توان با دست یا به وسیلهٔ ماشین شست. شماره داخل تست نمایشگر درجه حرارت آب برحسب ساتی گراد است.						
						
اتوکشی مجاز نیست.	اتوکشی با بخار مجاز نیست.	۱۲۰ °C ملایم	۱۶۰ °C متوسط	۲۱۰ °C داغ		
امکان اتو کشیدن و درجه حرارت اتو را نشان می‌دهد.						
						
خشک شویی مجاز نیست.	خشک شویی با هر نوع حلال به غیر از حلال‌های حاوی پرکلرواتیلن			خشک شویی با هر نوع حلال		
دایره با حروف لاتین «A» و «P»، مفهومی است که هنگام خشک شویی، کدام یک از حلال‌ها را باید به کار برد.						
						
استفاده از هیچ نوع سفیدکننده‌ای مجاز نیست.	در آب سرد حل می‌شود.					
مثلث مفهومی است که می‌توان ماده سفید کننده (آب زاول یا سفید کننده محتوی کلر) به کار برد.						
						
خشک کردن جرخشی مجاز نیست.	با جرخاندن در ماشین لباس شویی خشک کنید.	بدون گرفتن آب اضافی لباس و در حال چکه کردن آب، آویزان و خشک شود.	روی یک سطح صاف به صورت افقی پهن گردد تا خشک شود.	روی بند یا طناب خشک کنید.		

مفهوم علائم بین المللی پوشاک: علائمی روی برچسب اغلب لباس‌ها دیده می‌شود که معنا و مفهوم آن‌ها در جدول آورده شده است.

کار غیر کلاسی

شست و شو با دست یا ماشین لباس شویی

با راهنمایی افراد خانواده، لباس های منزل را با توجه به موارد زیر با دست یا ماشین لباس شویی بشویید و گزارشی در کلاس ارائه دهید شکل ۶۳ - ۱۰

الف - شست و شو با دست

مواردی که باید مورد توجه قرار دهید: رنگ (روشن و تیره)، جنس پارچه (پنبه ای، پشمی، نایلون و ...)، سن استفاده کننده (کودک، نوجوان و ...)، میزان کثیف بودن، لباس های کرک دار یا پرزدار، وسایل و ملزومات خانه (ملحفه و روبالشی، پرده و.....)

ب - شست و شو با ماشین لباسشویی

کار غیر کلاسی

برطرف کردن لکه های لباس

با راهنمایی افراد خانواده، تکه های کوچکی از پارچه را تهیه کنید و انواع لکه ها را روی پارچه ایجاد کنید و سپس لکه ها را برطرف کنید و گزارشی از چگونگی لکه بری روی پارچه را بنویسید شکل ۶۴-۱۰

شکل ۶۴-۱۰

رنگ درلباس

شاید هیچ چیز به اندازه رنگی که برای خود انتخاب می کنید، نشان دهنده خصوصیات شما نباشد. طراح لباس با شناخت مواردی از جمله گروه سنی، جنسیت افراد، موقعیت های اجتماعی و فرهنگی، مشاغل و ... به انتخاب رنگ لباس اقدام می کند.

پوشاک اقوام ایرانی

پوشاک سنتی کشورمان دارای پوشیدگی، تنوع رنگ و زیبایی است که نشان دهنده ذوق و هنر اقوام ایرانی برای تزیین لباس می باشد.

کارکلاسی

بررسی پوشاک اقوام ایرانی

با هم اندیشی در گروه بررسی کنید، هر یک از تصاویر جدول زیر نشان دهنده پوشاک کدام یک از اقوام ایرانی است؟

				
.....	ایبانه
				
.....

جواب در صفحه بعد

کار کلاسی

بررسی پوشاک اقوام ایرانی

جواب

					
مرد عرب	زن بلوچ	بندرعباس	مازندران	مرد ترکمن	ایبانه کاشان
					
پوشاک محلی منطقه شما		زن اردبیلی	لرستان	زن کرد	خواف

Suherfe.blog.ir

		
<p>دامن</p>	<p>پیرامه</p>	<p>روکش مانشین دوخت</p>
		
<p>گل سینه</p>	<p>گل سر</p>	<p>روکش میز اتو</p>
		
<p>کوسن</p>	<p>عروسک پارچه ای</p>	<p>پوشش پارچه ای قرآن کریم</p>
		
<p>بروژه شما</p>	<p>ساک پارچه ای</p>	<p>سبد نان</p>